

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้ ✓

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๕๗๗

/๒๕๕๙

ศาลฎีกา ✓

วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ความแพ่ง ✓

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวน้ำ ที่ ๑

โจทก์ ✓

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ที่ ๒

นายอภิรักษ์ เป่าเงิน ที่ ๓

นายณัฐวุฒิ แก่นทอง ที่ ๔

นายประกอบ ตูลารักษ์ ที่ ๕

นายวรเดช บุตสะ ที่ ๖

นายสฤทธิพงษ์ เกี้ยวข้อง ที่ ๗

นายพิภพ อาดัมสกุล ที่ ๘

นายไชยา ดำดี ที่ ๙

(๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๒ -

นายประเสริฐพงษ์ ทรนุวัตร ที่ ๑๐ /

นายบัณฑิต ดำดี ที่ ๑๑ /

นายสมเกียรติ ชัยนการ ที่ ๑๒ /

นายฤทธิ์ศักดิ์ บุตรแขก ที่ ๑๓ /

นายสมหมาย บุญสม ที่ ๑๔ /

นายบุญเกษม แซ่ไคว้ ที่ ๑๕ /

นายสุรัตน์ ชดช้อย ที่ ๑๖ /

นายสาคร งานแข็ง ที่ ๑๗ /

นายสอิด ละงู ที่ ๑๘ /

นายอุดม จันดี ที่ ๑๙ /

ระหว่าง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑ /

กรมป่าไม้ ที่ ๒ /

อธิบดีกรมป่าไม้ ที่ ๓ /

- ๓ -

บริษัทชั้นต่ำ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลฟิล์ม โปรดักชั่น จำกัด ที่ ๔

บริษัททเวนตี เซนจูรี ฟอกซ์ จำกัด ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง คดีปกครอง (พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

โจทก์ทั้งสิบเก้า จำเลยที่ ๕ และที่ ๕ ฎีกาคัดค้าน คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๘ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๔

ศาลฎีกา รับวันที่ ๓ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

โจทก์ทั้งสิบเก้าฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่

ในการคุ้มครอง ดูแลจัดการ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและ
ต่อเนื่องดูแลทรัพยากรสินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙ เป็นบุคคลใน
ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมของจังหวัดกระบี่ และอาศัยอยู่บริเวณรอบอ่าวมาหยา เกาะพีพีเล ซึ่งอยู่ใน
บริเวณใกล้เคียงเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ เป็นผู้ที่มีสิทธิ
ที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐในการบำรุงรักษาและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และ

- ๔ -

ความหลากหลายทางชีวภาพในเขตอุทยานแห่งชาติดังกล่าว รวมทั้งมีสิทธิที่จะฟ้องร้อง

หน่วยงานราชการหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับการ

คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำเลยที่ ๑

เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการ

อุทยานแห่งชาติ และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

จำเลยที่ ๒ เป็นกรมสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วย

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องคุ้มครอง

ดูแล รักษา พื้นที่ที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม

เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชนอันเป็นประโยชน์ร่วมกัน

ของสาธารณชน จำเลยที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่กระทำการแทนและเป็นผู้แทนตามกฎหมายของ

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาพื้นที่อ่าวมาหยา

หมู่เกาะพีพี ให้คงอยู่สภาพเดิมตามธรรมชาติตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ เป็นนิติบุคคลตาม

กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีจำเลยที่ ๔ เป็นตัวแทนและผู้รับมอบอำนาจ เมื่อวันที่

๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๑ จำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้แทนของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้อนุมัติให้จำเลย

ที่ ๔ รวมทั้งบริษัทถ่ายทำภาพยนตร์บิช โปรดัคชั่น จำกัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการถ่ายทำภาพยนตร์

- ๕ -

เรื่องเดอะบิช เข้าไปตกแต่งเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ชายหาดอ่าวมาหยา และปลูกต้นไม้พรวัว หรือพืชอื่น ๆ บนเกาะพีพีเลเพื่อประโยชน์ในการถ่ายทำภาพยนตร์ของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ อันเป็นการเปลี่ยนแปลง สภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเดิม โดยให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติดังกล่าวผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ของจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ควบคุมการดำเนินการเพื่อใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์ ต่อมาจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้ร่วมกันปรับปรุงตกแต่งเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชายหาดอ่าวมาหยา หมู่เกาะพีพี โดย การใช้รถแบ็กโฮ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ขุดสร้าง แนวทางปรับทำการให้เป็นอันตราย และทำลาย พื้นที่อันตรายในบริเวณหาดมาหยา ทำการขนย้ายพืชพันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติออกไปเพื่อนำ ต้นมะพร้าวเข้าไปปลูก รวมทั้งก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ชายหาดดังกล่าว อันเป็นเขตอุทยาน แห่งชาติ และเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมของจังหวัดกระบี่ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ซึ่งกำหนด ความรับผิดไว้ในมาตรา ๙๗ และตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๕ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว การกระทำของจำเลยทั้งห้าเป็นการ ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต เลือกปฏิบัติ และเป็นการใช้สิทธิซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ และมาตรา ๕๙ จำเลยที่ ๓ ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะอนุญาตให้จำเลยที่ ๔

และที่ ๕ กระทำการใด ๆ ในอุทยานแห่งชาติได้เพราะขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งกำหนดให้มีการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมไว้ตลอด ข้อตกลงระหว่างจำเลยที่ ๒ กับจำเลยที่ ๔ ในการอนุญาตให้จำเลยที่ ๔ เข้าไปปรับปรุงตกแต่งพื้นที่เพื่อถ่ายทำภาพยนตร์จึงเป็นโมฆะ เพราะมีวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อกฎหมายโดยชัดแจ้ง การที่จำเลยที่ ๓ แต่งตั้งผู้ใดบังคับบัญชาให้เป็นผู้ตรวจสอบควบคุมการปรับปรุงตกแต่งพื้นที่หาใช่การปฏิบัติการไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพื้นที่และเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนจร หรือการพักอาศัย หรือเพื่ออำนวยความสะดวกปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชนตามกฎหมาย แต่เป็นการอำนวยความสะดวกในการถ่ายทำภาพยนตร์เท่านั้น จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีอำนาจกระทำได้นอกจากนี้การกระทำของจำเลยที่ ๕ ยังฝ่าฝืนข้อบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการให้สินบนในต่างประเทศตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาอีกด้วย การกระทำของจำเลยทั้งห้าเป็นการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง ทำให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพแก่ ดิน หิน กรวด หินทราย รวมทั้งต้นไม้ ใบไม้ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ชายหาดอ่าวมาหยา เกาะพีพีเล ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

- ๗ -

ประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันให้ได้รับความเสียหาย และมีผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิประโยชน์
และคุณภาพชีวิตของโจทก์ทั้งสิบเก้า และประชาชนในการไม่ได้รับการศึกษาและความรื่นรมย์
ตามธรรมชาติ จากการที่บริเวณชายหาดอ่าวมาหยา มีการปรับปรุงพื้นที่โดยปลูกต้นมะพร้าวถึง
๑๐๐ ต้น และทำรั้วกั้นชายเลน แม้จะต้องนำออกเมื่อถ่ายทำภาพยนตร์เสร็จก็จะสร้าง
ปัญหาให้ผู้มาเยือนในภายหลังว่าไม่เห็นต้นมะพร้าว ทำให้ถูกมองว่าไม่อนุรักษ์ธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งผลิตกัญชา เมื่อสภาพธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไป โจทก์ทั้งสิบเก้า
จึงเป็นผู้เสียหาย เนื่องจากถูกจำเลยทั้งห้าทำโต้แย้งสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายและมีอำนาจ
ฟ้องคดีได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๖ วรรคท้าย และกฎหมายอื่น
ที่เกี่ยวข้อง ขอให้พิพากษาว่า คำสั่งของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ที่อนุญาตให้จำเลยที่ ๔ เข้าไป
ถ่ายทำภาพยนตร์บริเวณอ่าวมาหยา หมู่เกาะพีพี เป็นโมฆะ เพราะเป็นคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ให้จำเลยทั้งห้าร่วมกันหรือแทนกันวางเงินประกันความเสียหายไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ถ้าจำเลยทั้งห้าไม่วางเงินประกันให้ศาลมีคำสั่งห้ามกระทำการใด ๆ เพื่อกระทำการปรับปรุง
ตกแต่งบริเวณอ่าวมาหยา ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จำเลยที่ ๔ และ
ที่ ๕ เข้าทำการถ่ายทำภาพยนตร์บริเวณชายหาดมาหยา ให้จำเลยทั้งห้า ปรับปรุงแก้ไขหาด
มาหยาให้กลับคืนสภาพเดิมตามธรรมชาติ โดยค่าใช้จ่ายของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ให้การว่า จำเลยที่ ๔ ได้ยื่นคำขออนุญาตถ่ายทำ
ภาพยนตร์ คณะอนุกรรมการพิจารณาคำขออนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์ได้อนุมัติให้ถ่ายทำ
ภาพยนตร์เรื่องเดอะบิชได้ จำเลยที่ ๔ จึงยื่นคำขออนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์ต่อจำเลยที่ ๑
จำเลยที่ ๑ สั่งให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการพิจารณาข้อเสนอของ
จำเลยที่ ๔ ว่าจะมีผลกระทบต่อระบบนิเวศของเกาะหรือไม่ และข้อดีข้อเสีย ประกอบกับ
จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มีแผนปรับปรุงบริเวณอ่าวมาหยาอยู่แล้ว จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบ
อนุมัติโดยความเห็นชอบของจำเลยที่ ๑ ให้ทำการปรับปรุงพื้นที่ชายหาดมาหยาโดยการ
สนับสนุนของจำเลยที่ ๔ พร้อมทั้งอนุญาตให้จำเลยที่ ๔ ถ่ายทำภาพยนตร์โดยเรียกเก็บ
ค่าธรรมเนียม แต่เมื่อมีผู้คัดค้าน จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ
ข้อมูลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการปรับปรุงบริเวณเกาะขึ้นอีก
คณะหนึ่งเพื่อให้คำแนะนำทางวิชาการสำหรับการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ
ป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและกำหนดวิธีการและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงฟื้นฟู
สภาพสิ่งแวดล้อม จากการตรวจสอบคณะกรรมการมีความเห็นว่าการถ่ายทำภาพยนตร์อาจ
มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบ้าง แต่มีใช้อยู่ในวิสัยที่เป็นผลกระทบรุนแรงเกินกว่าจะฟื้นฟู
ให้กลับสู่สภาพเดิมได้ น่าจะอนุญาตได้ จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงในการอนุญาตเพิ่มเติมขึ้น

จำเลยที่ ๔ ได้ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพอ่าวมาหยาและถ่ายทำภาพยนตร์ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จนถึงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ จึงแล้วเสร็จ โดยใช้พื้นที่เพียง ๒ งานเท่านั้น และได้ปรับปรุงให้กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้ว โดยไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด โจทก์ทั้งสิบเก้าไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากคณะกรรมการบริหารของโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ไม่เคยมีมติให้โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ฟ้องคดี โจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙ มีเหตุผลในชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ที่มีได้อยู่อาศัยบริเวณรอบอ่าวมาหยาเพราะเกาะพีพีเล

อยู่ห่างจากชายฝั่งจังหวัดกระบี่ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่คุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในเขตอุทยานแห่งชาติ โจทก์ทั้งสิบเก้าไม่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว การอนุญาตให้เข้าถ่ายทำภาพยนตร์จึงไม่เป็นการโต้แย้งสิทธิและหน้าที่ของโจทก์ทั้งสิบเก้า และมีได้มีการอนุญาตให้ปลูกกล้วยหรืออนุญาตให้กระทำการอันฝ่าฝืนต่อประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ทั้งจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้ให้ข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงและเหตุผลของการอนุญาตต่อสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ

และประชาชนทั่วไป ทั้งรับฟังความคิดเห็นตลอดมา การถ่ายทำภาพยนตร์จำเลยที่ ๔ ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามระเบียบและต้องนำหลักประกันจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาวางไว้จนกว่าจะปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสู่ปกติ และจำเลยที่ ๔ ตกลงมอบเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐

บาท ให้เป็นรายได้ของอุทยานเพื่อใช้จ่ายในการบริหารและบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ โจทก์
ทั้งสิบเก้ามิได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่าจำเลยที่ ๔ เข้าไปฟื้นฟูสภาพอ่าวมาหยาถ่ายทำภาพยนตร์
ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมอย่างไรเป็นจำนวนเงินค่าเสียหาย
เท่าใด หรือต้องใช้เงินในการฟื้นฟูสภาพอ่าวมาหยาให้คืนสภาพเดิมเป็นจำนวนเท่าใด จึงต้อง
วางเงินประกันความเสียหายไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นคำฟ้องที่เคลือบคลุม
และไม่มีเหตุผล จำเลยที่ ๔ ได้ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพอ่าวมาหยา เกาะพีพีเล และถ่ายทำ
ภาพยนตร์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๔ ให้การว่า การฟ้องคดีของโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ผ่านมติของ
คณะกรรมการก่อน และโจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙ มิใช่บุคคลในท้องถิ่นดั้งเดิม และไม่ได้อาศัย
อยู่ในบริเวณอ่าวมาหยา เกาะพีพีเล โจทก์ทั้งสิบเก้าจึงไม่มีอำนาจฟ้อง จำเลยที่ ๔ เป็นเพียง
ตัวแทนของจำเลยที่ ๕ และของบริษัทผู้ถ่ายทำภาพยนตร์จึงไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว จำเลย
ที่ ๔ ไม่เคยร่วมกับจำเลยที่ ๕ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงชายหาด หรือทำให้เสื่อมสภาพธรรมชาติ
เพื่อถ่ายทำภาพยนตร์บนเกาะพีพีเล การได้รับอนุญาตเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายไม่เป็นโมฆะ
การดำเนินการต่าง ๆ อยู่ภายใต้การควบคุมของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ โดยการปรับปรุงเป็นไป
ตามข้อตกลงที่มีอยู่ทุกขั้นตอน ทั้งเป็นการปรับปรุงเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษา

- ๑๑ -

อุทยานแห่งชาติด้วย โจทก์ทั้งสิบเก้ามิได้ถูกโต้แย้งสิทธิใด ๆ ฟ้องโจทก์ทั้งสิบเก้าเคลือบคลุม
เนื่องจากไม่บรรยายว่าจำเลยแต่ละคนกระทำละเมิดต่อโจทก์ทั้งสิบเก้าอย่างไรเสียหายอย่างไร
คิดค่าเสียหายเป็นเงินหรือมูลค่าเท่าใด จึงเรียกเงินประกันความเสียหายถึง ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
บาท ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๕ ให้การว่า โจทก์ทั้งสิบเก้าไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากมิได้ถูกโต้แย้ง
สิทธิ แต่รัฐเท่านั้นที่เป็นผู้เสียหายและถูกโต้แย้งสิทธิ ข้อตกลงในการอนุญาตให้เข้าถ่ายทำ
ภาพยนตร์จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ทำกับจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๕ มิได้มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ ด้วย
การปรับปรุงหาดมาหยากะท่าโดยได้รับอนุญาตแล้ว มิได้ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ต่อ
สภาพธรรมชาติของหาด การปรับปรุงหาดมาหยากะท่าและการถ่ายทำภาพยนตร์ตามฟ้องได้เสร็จสิ้น
ไปแล้ว จึงไม่มีประโยชน์ที่จะพิจารณาคดีอีกต่อไป ชอบที่ศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีของโจทก์
ทั้งสิบเก้าเสีย ขอให้ยกฟ้อง

ระหว่างพิจารณาคดีจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ยื่นคำร้องให้งดสืบพยาน เนื่องจาก
คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ทั้งสิบเก้า ไม่อาจก่อให้เกิดสภาพบังคับได้เพราะขณะที่โจทก์ทั้งสิบเก้า
ยื่นฟ้อง จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้มีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้าไปถ่ายทำ
ภาพยนตร์ และการปรับปรุงอ่าวมาหยากะท่าและการถ่ายทำภาพยนตร์ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว จำเลยที่ ๔

- ๑๒ -

และที่ ๕ ได้ฟื้นฟูอ่าวมาหยาให้กลับคืนสู่สภาพเดิมตามข้อตกลง และจำเลยที่ ๓ ได้คืน

หลักประกันให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว โจทก์ทั้งสิบแก้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ดลสืบพยานโจทก์ทั้งสิบแก้และพยานจำเลย

ทั้งห้าและพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์ทั้งสิบแก้อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นทั้งดลสืบพยานและคำพิพากษาของ

ศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาประเด็นข้อพิพาทตามคำขอท้ายฟ้องข้อ ๔

ของโจทก์ทั้งสิบแก้ต่อไป แล้วมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้

ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่

โจทก์ทั้งสิบแก้ จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ฎีกา

ศาลฎีกาคณะคดีปกครองตรวจสำนวนประชุมปรึกษแล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัย

ตามฎีกาของจำเลยที่ ๕ ว่า โจทก์ทั้งสิบแก้มีอำนาจฟ้องคดีนี้หรือไม่ โดยจำเลยที่ ๕ อ้างว่า

โจทก์ทั้งสิบแก้มิได้ถูกโต้แย้งสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ คำสั่ง

ของจำเลยที่ ๓ ที่อนุญาตให้บริษัทถ่ายทำภาพยนตร์บ๊ช โปรดักชั่น จำกัด ถ่ายทำภาพยนตร์

เรื่องเดอะบ๊ช บนอ่าวมาหยาตามเอกสารหมายเลข จ.๘ จะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น รัฐเท่านั้น

เป็นผู้เสียหาย โจทก์ทั้งสิบเก้ามิใช่ผู้เสียหายเป็นพิเศษ จึงไม่มีอำนาจฟ้อง เห็นว่า ตาม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๒๕๐ เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม องค์การปกครอง

ส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่

(๒) การเข้าไปมีส่วนในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่

นอกเขตพื้นที่เฉพาะในกรณีที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน

(๓) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมใดนอกเขต

พื้นที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย สภาตำบลอาจดำเนินกิจการภายในตำบล

ดังต่อไปนี้...

(๔) คุ่มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม...

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๔ -

กับพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๕

บัญญัติว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้...

(๗) คุ่มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นว่า ทั้งโจทก์ที่ ๑ และ
ที่ ๒ มีหน้าที่ในการคุ่มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น
เมื่อโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ อ้างว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ พยายามทำลายทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมภายในเขตที่โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ มีหน้าที่รับผิดชอบ โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ จึงมี
อำนาจฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ กระทำหรือขอให้บังคับจำเลยที่ ๔
ที่ ๕ ปรับปรุงแก้ไขหาดมาหาษาให้กลับคืนสภาพเดิมตามธรรมชาติได้ ซึ่งรวมทั้งฟ้อง จำเลยที่ ๑
ที่ ๒ และที่ ๓ ที่มีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้าไปถ่ายทำภาพยนตร์ได้ด้วย ฎีกา
ของจำเลยที่ ๕ ในส่วนนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า โจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙ ซึ่งอ้างว่าตนเป็นบุคคลใน
ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมของจังหวัดกระบี่ จะมีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๖ บัญญัติว่า บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิ

- ๑๕ -

อนุรักษหรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและ
ของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

จะเห็นว่า คำว่า “ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมยังไม่มีคำนิยามความหมายหรือ
ขอบเขตที่แน่นอน ทั้งบทบัญญัติมาตรานี้มีเงื่อนไขที่ต้องมีกฎหมายบัญญัติออกมาตามมาตรานี้
เมื่อในตอนที่โจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙ ฟ้องยังไม่มีการออกกฎหมายบัญญัติออกมาใช้บังคับ ดังนั้นยังไม่อาจ
ถือได้ว่าการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของโจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙ แล้ว โจทก์ที่ ๓ ถึง
ที่ ๑๙ จึงยังไม่มีอำนาจฟ้อง ฎีกาของจำเลยที่ ๕ ในส่วนนี้ฟังขึ้น ดังนั้นโจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙
จึงไม่มีสิทธิฎีกา

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ ๕ ว่า ฟ้องของโจทก์ทั้งสิบเก้า
เคลือบคลุมหรือไม่ โดยจำเลยที่ ๕ ฎีกาว่า โจทก์ทั้งสิบเก้ามิได้บรรยายฟ้องให้เห็นโดยชัดแจ้ง
ซึ่งศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า คำขอท้ายฟ้องข้อ ๔ ของโจทก์ทั้งสิบเก้าเคลือบคลุม โดยศาลอุทธรณ์
มิได้วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว แต่วินิจฉัยให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาตามคำขอ
ท้ายฟ้องข้อ ๔ ใหม่ ยังไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า ที่ศาลอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นดำเนิน
กระบวนการพิจารณาประเด็นข้อพิพาทตามคำขอท้ายฟ้องข้อ ๔ ของโจทก์ทั้งสิบเก้าต่อไป แสดงว่า

- ๑๖ -

ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยในข้อนี้แล้วว่าฟ้องโจทก์ทั้งสิบเก้าไม่เคลือบคลุม ที่จำเลยที่ ๔ ฎีกาว่าฟ้องโจทก์ทั้งสิบเก้าเคลือบคลumnั้น ศาลฎีกาเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง บัญญัติว่า คำฟ้องต้องแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาของโจทก์และคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นนั้น ตามฟ้องของโจทก์ทั้งสิบเก้าได้บรรยายถึงสภาพแห่งข้อหา คือ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้อนุญาตให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องเดอะบิชในอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทบต่อสิทธิประโยชน์และคุณภาพชีวิตของโจทก์ทั้งสิบเก้า คำขอบังคับคือให้จำเลยทั้งห้าปรับปรุงแก้ไขหาดมาหาให้กลับคืนสภาพเดิมตามธรรมชาติ โดยค่าใช้จ่ายของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ และให้เพิกถอนใบอนุญาตให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้าถ่ายทำภาพยนตร์ดังกล่าว และข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา คือ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้โจทก์ทั้งสิบเก้าจะมีได้บรรยายถึงการทำละเมิด ค่าเสียหายหรือความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมเป็นมูลค่าเท่าใดก็มีไขข้อสำคัญ เพราะโจทก์ทั้งสิบเก้ามิได้ฟ้องว่าจำเลยทั้งห้าทำละเมิด ทำให้โจทก์ทั้งสิบเก้าเสียหายโดยเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน แต่โจทก์ทั้งสิบเก้าฟ้องขอให้ปรับปรุงหาดมาหาให้กลับคืนสภาพเดิม แม้โจทก์ทั้งสิบเก้าจะมีได้บรรยายว่า

สภาพเดิมตามธรรมชาติของหาดมาหาหย่าเป็นอย่างไร ถูกปรับเปลี่ยนอย่างไร อันเป็นเหตุให้น้ำ
อาหาร อากาศ ชายหาด ต้นไม้ ภูเขา ระบบนิเวศน์ หรือสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงเสียหาย
หรือเกิดมลพิษอย่างไรก็ไม่ใช่ข้อสำคัญเพราะโจทก์ทั้งสิบเก้าอาจนำสืบได้ในชั้นพิจารณา ฟ้อง
โจทก์ทั้งสิบเก้าจึงไม่เคลือบคลุมและชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา
๑๗๒ วรรคสอง แล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ ๔ ฟังไม่ขึ้น

จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ฎีกาว่า คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ทั้งสิบเก้าในข้อ ๔ นั้น
โจทก์ทั้งสิบเก้าต้องการให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ยุติการถ่ายทำภาพยนตร์ทันที เพราะขณะโจทก์
ทั้งสิบเก้ายื่นฟ้องนั้น ระยะเวลาที่ถ่ายทำภาพยนตร์ตามคำสั่งของจำเลยที่ ๒ ยังไม่เสร็จสิ้นเมื่อ
ระหว่างพิจารณาปรากฏว่าภาพยนตร์ได้ถ่ายทำเสร็จแล้วประมาณต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๒
คำขอท้ายฟ้องข้อ ๑ ถึงข้อ ๓ ไม่อาจบังคับได้ต่อไป และคำขอท้ายฟ้องข้อ ๔ ก็ดำเนินการ
เสร็จสิ้นจนจำเลยที่ ๓ คืนหลักประกันคือหนังสือค้ำประกันธนาคารจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท^{*}
ให้แก่จำเลยที่ ๕ ไปแล้ว คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ทั้งสิบเก้าข้อ ๔ จึงตกไปด้วย นอกจากนี้
จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ก็ได้ปรับปรุงหาดมาหาหย่าให้เป็นไปตามสภาพเดิมแล้ว การที่ศาลอุทธรณ์
พิพากษาให้ย้อนสำนวนไปสืบพยานตามคำขอท้ายฟ้องข้อ ๔ จึงไม่เป็นประโยชน์อีก เห็นว่า
โจทก์ทั้งสิบเก้าฟ้องอ้างว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องเดอะบิชใน

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๘ -

อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมกระทบต่อสิทธิประโยชน์และคุณภาพชีวิตของโจทก์ทั้งสิบเก้า โดยมีคำขอบังคับ
ให้จำเลยทั้งห้าปรับปรุงแก้ไขหาดมาหย้าให้กลับคืนสภาพเดิมตามธรรมชาติ จำเลยที่ ๔ และ
ที่ ๕ ฎีกาโต้เถียงว่าได้ปรับปรุงหาดมาหย้าให้กลับคืนสภาพเดิมจนจำเลยที่ ๓ คืบหลักประกัน
หนังสือคำประกันธนาคารให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว จึงเป็นการโต้เถียงข้อเท็จจริงกันอยู่ว่า การ
ถ่ายทำภาพยนตร์ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือไม่ และจำเลยทั้งห้าได้
ปรับปรุงแก้ไขให้กลับคืนตามสภาพเดิมแล้วหรือไม่ ซึ่งควรต้องฟังยุติให้ชัดเจนก่อน ส่วน
การคืบหลักประกันให้ ไม่ได้แสดงว่าได้ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนตามสภาพเดิมตาม
ธรรมชาติที่ควรจะเป็น ข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จึงขัดต่อเหตุผลความเป็นจริง ฎีกา
ของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ฎีกาว่า คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒

ในข้อ ๑ ถึง ๓ ซึ่งในข้อ ๑ ว่าคำสั่งของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ที่อนุญาตให้จำเลยที่ ๔ เข้าไป
ถ่ายทำภาพยนตร์บริเวณอ่าวมาหย้าหมู่เกาะพีพี เป็นโมฆะ เพราะเป็นคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ในข้อ ๒ โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ขอให้จำเลยทั้งห้าร่วมกันหรือแทนกันวางเงินประกันความเสียหาย
ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าจำเลยทั้งห้าไม่วางเงินประกัน ให้ศาลมีคำสั่งห้าม

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๙ -

กระทำการใด ๆ เพื่อกระทำการปรับปรุง ตกแต่งบริเวณอ่าวมาหยา และในข้อ ๓ โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ขอให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้าทำการถ่ายทำภาพยนตร์บริเวณชายหาดมาหยานั้นเป็นประโยชน์ที่ศาลต้องพิจารณาต่อไป การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าไม่มีประโยชน์ที่จะพิจารณาต่อไป ไม่ชอบนั้น เห็นควรวินิจฉัยข้อ ๒ ก่อนว่ามีประโยชน์ที่จะพิจารณาต่อไปหรือไม่ เห็นว่า คำขอในข้อนี้เป็นคำขอห้ามมิให้ฝ่ายจำเลยกระทำการใดเพื่อกระทำการปรับปรุง ตกแต่งบริเวณอ่าวมาหยา หากไม่วางเงินประกันความเสียหาย ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าจำเลยที่ ๕ ได้กระทำการปรับปรุง ตกแต่งบริเวณอ่าวมาหยาไปแล้ว และได้ถ่ายภาพยนตร์เสร็จเรียบร้อยแล้วได้ออกไปจากบริเวณอ่าวมาหยาแล้วตั้งแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา จึงไม่มีเหตุที่จะสั่งให้จำเลยทั้งห้าปฏิบัติตามคำขอข้อ ๒ นี้ได้ ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าไม่มีประโยชน์ที่จะพิจารณาคำขอข้อ ๒ อีกต่อไป นั้น ชอบแล้ว

ส่วนคำขอให้วินิจฉัยคำสั่งในข้อ ๑ และข้อ ๓ นั้น เห็นว่า แม้คำสั่งทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อาจถูกเพิกถอนได้ แต่สำหรับคดีนี้โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ พ้องคดีอ้างว่าคำสั่งทางปกครองของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ที่อนุญาตให้จำเลยที่ ๔ เข้าไปถ่ายภาพยนตร์บริเวณอ่าวมาหยาไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นโมฆะ ขอให้เพิกถอนก็เพื่อ

มิให้จำเลยที่ ๔ และ ที่ ๕ เข้าไปถ่ายทำภาพยนตร์ในบริเวณหาดमाथा แต่เมื่อจำเลยที่ ๕
เข้าไปถ่ายทำภาพยนตร์ตามใบอนุญาตเสร็จเรียบร้อยแล้วออกฉายทั่วโลกแล้ว การเพิกถอนคำสั่ง
ของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จึงไม่บังเกิดผลในทางปฏิบัติแต่อย่างใด ดังนั้นคำขอข้อ ๑ และข้อ ๓
จึงไม่มีประโยชน์ที่จะพิจารณาต่อไป ฎีกาของโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ฟังไม่ขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์ที่ ๓ ถึงที่ ๑๙ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตาม
คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่.

นายประพันธ์ ทรัพย์แสง

นายวิชัย วิวิตเสวี

นายพิทักษ์ คงจันทร์